

Pogajalsko izhodišče Republike Slovenije za Področje 2 **PROST PRETOK OSEB**

Republika Slovenija sprejema pravni red Evropske unije za področje 2 - Prost pretok oseb in ne zahteva prehodnega obdobja niti izjem.

Pravni red Republike Slovenije na področju Prost pretok oseb je delno usklajen s pravnim redom Evropske unije in to na vseh podpodročjih: Medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij, Prost pretok delavcev, Državlanske pravice in Koordinacija sistemov socialne varnosti.

Republika Slovenija bo pravni red na področju Prost pretok oseb postopno v celoti uskladila s pravnim redom Evropske unije in ga uveljavila najkasneje z dnem dejanskega vstopa v Evropsko unijo (Priloga I). Pri prevzemu pravnega reda Evropske unije na področju Prost pretok oseb, Republika Slovenija ne pričakuje težav.

V Republiki Sloveniji že obstaja in deluje večina institucij, potrebnih za izvajanje pravnega reda Evropske unije na področju Prost pretok oseb. Nekatere od teh institucij (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za zdravstvo, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavod Republike Slovenije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zavod Republike Slovenije za zdravstveno zavarovanje, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje) bo kadrovsko okrepila do predvidenega vstopa v Evropsko unijo (31.12.2002).

Republika Slovenija bo za izvajanje pravnega reda Evropske unije na podpodročju Medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij ustanovila posebno institucijo za medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij in Inšpektorat za poklicne kvalifikacije do najkasneje 30.6.2001.

Republika Slovenija izraža pričakovanje, da bo Evropska unija sprejela stališče Republike Slovenije o priznavanju spričeval in diplom, izdanih pred 25.6.1991 v republikah bivše SFRJ.

UTEMELJITEV

37

1. MEDSEBOJNO PRIZNAVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

Republika Slovenija se je z ustavnim zakonom opredelila do priznavanja spričeval in diplom pridobljenih pred 25.6.1991 v drugih republikah bivše Socialistične federativne republike Jugoslavije (v nadaljevanju SFRJ). V skladu s 1. členom ustavnega zakona za izvedbo ustave RS, spričeval izdanih pred 25.6.1991 v republikah bivše SFRJ ni treba nostrificirati. Od tega datuma dalje se zakon o nostrifikaciji v tujini pridobljenih spričeval uporablja tudi za vsa spričevala, izdana v drugih republikah bivše SFRJ, ne glede na to, ali so bila izdana državljanom Republike Slovenije ali tujcem.

Sedanja zakonska ureditev v Republiki Sloveniji

V skladu z določili splošnih direktiv 89/48/EEC in 92/51/EEC je v Republiki Sloveniji urejeno priznavanje v tujini pridobljenih šolskih spričeval in diplom, z določili direktive 89/48/EEC pa tudi strokovnih oziroma znanstvenih naslovov. S pravnim redom Evropske unije še niso usklajena določila o postopku in imenovanju oziroma ustanovitvi pristojnega organa za priznavanje poklicnih kvalifikacij. Slovenski pravni red je z določili direktive 92/51/EEC neusklajen tudi v delu, ki ureja postopke ocenjevanja in formalnega priznavanja certifikatov.

Na področju odvetništva je slovenska zakonodaja delno usklajena z zahtevami direktive 77/249/EEC, ki se nanaša na opravljanje odvetniških storitev, saj dovoljuje odvetniku iz druge države, da ob pogoju vzajemnosti zastopa stranke pred sodišči in drugimi državnimi organi v Republiki Sloveniji, pri čemer za opravljanje storitve zastopanja

tujega odvetnika v Republiki Sloveniji ne postavlja pogoja registracije ali prebivališča, ki ju direktiva 77/249/EEC izrecno prepoveduje. Slovenska zakonodaja ne vsebuje določb o tem, katera pravila profesionalnega ravnanja veljajo v primeru opravljanja dejavnosti zastopanja in katera v primeru opravljanja ostalih dejavnosti (svetovanja). Slovenska zakonodaja je delno usklajena z zahtevami direktive 98/5/EEC, ki se nanaša na trajnejše opravljanje odvetniškega poklica. Slovenska zakonodaja je že usklajena z določilom direktive, ki ureja opravljanje odvetniškega poklica tujemu odvetniku v Republiki Sloveniji pod nazivom iz naše države (države gostiteljice), pri čemer v tem primeru skladno z zahtevami direktive določa obvezno registracijo pri Odvetniški zbornici Slovenije. V slovenski zakonodaji še ni določil o opravljanju odvetniškega poklica tujega odvetnika pod nazivom iz njegove matične države.

- 38 Na področju **prostorskega načrtovanja in projektiranja** je pravni red Republike Slovenije usklajen s pravnim redom Evropske unije (Direktiva 85/384/EEC). V Republiki Sloveniji je to področje urejeno z zakonom o graditvi objektov in z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Pravni red Republike Slovenije ne pozna omejitev glede na državljanstvo. Pogoj, da ima oseba stalno prebivališče v Republiki Sloveniji je postavljen zgolj v primeru, če želi oseba opravljati dela kot odgovorni urbanist oziroma projektant. V takem primeru je stalno prebivališče eden od pogojev za vpis v imenik pri Inženirski zbornici Slovenije. Posebej je potrebno poudariti, da že sedaj lahko državljani držav članic Evropske unije, opravljajo dela na področju prostorskega načrtovanja in projektiranja v Republiki Sloveniji pod povsem istimi pogoji kot državljani Republike Slovenije. Termin "prostorsko načrtovanje in projektiranje" se uporablja namesto termina "arhitektura" zaradi tega, ker bolj točno zajema vsa dela, ki se opravljajo v okviru angleškega termina "architecture", uporabljanega v direktivi 85/384/EEC. Direktiva pod tem terminom ne smatra le del, ki jih opravljajo arhitekti, pač pa tudi vsa dela, ki jih v zvezi z urejanjem naselij in drugih posegov v prostor in izdelovanjem projektne dokumentacije za vse vrste objektov (projektiranjem objektov) opravljajo inženirji drugih strok.

Na področju **zdravstva** je zakonodaja Republike Slovenije v veliki meri usklajena z zahtevami pravnega reda Evropske Unije. Slovenska zakonodaja je usklajena s tistimi določili direktiv 93/16/EEC, 78/686/EEC, 78/687/EEC, 85/432/EEC, 85/433/EEC, 77/452/EEC, 77/453/EEC, 80/1237/EEC, 81/1057/EEC, 89/595/EC, 89/584/EC, 80/155/EEC ter 80/154/EEC, (za poklice zdravnik, zobozdravnik, farmacevt, medicinska sestra, babica), ki predpisujejo:

- vstopne pogoje za študij na visokih strokovnih šolah in fakultetah

- trajanje študija
- študijske programe
- zahtevano razmerje med teoretičnim študijem in praktičnim usposabljanjem ter
- opise poklicev.

Slovenska zakonodaja je usklajena z določilom direktive 93/16/EEC, ki predpisuje trajanje usposabljanja za zdravnika v splošni medicini, ni pa usklajena z določili direktive, ki predpisujejo:

- program usposabljanja v splošni medicini,
- vstopne pogoje za specializacijo in
- dobo trajanja specializacije iz interne medicine, splošne kirurgije, nevrokirurgije, psihiatrije in urologije.

Pravni red Republike Slovenije je usklajen z zahtevami direktive 78/686/EEC, ki ureja priznavanje diplom, certifikatov in drugih dokazil o formalni izobrazbi zobozdravnikov in ukrepe, ki omogočajo uspešno uresničevanje pravice do ustanavljanja podjetij in pravice do zagotavljanja storitev.

Republika Slovenija želi poudariti, da študij stomatologije ni samo študij zobozdravstva, saj diplomant obvlada zdravljenje bolezni zob, obzobnih tkiv in ustne votline. Študij ima iste bazične predmete kot splošna medicina, specialne stomatološke predmete in osnove medicinskih kliničnih predmetov. Trajanje študija je dvanajst (12) semestrov (5500 ur pouka). Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani po zaključnem študiju stomatologije podeljuje diplome s strokovnim naslovom »doktor stomatologije«.

Specializacija iz zobne in čeljustne ortopedije oziroma ortodontije, iz stomatološke protetike, iz zobnih in ustnih bolezni in iz otroškega in preventivnega zobozdravstva oziroma pedontologije traja dodatna tri leta, iz oralne oziroma ustne kirurgije pa dodatna štiri leta.

Pravni red Republike Slovenije je usklajena z zahtevami direktiv 85/432/EEC in 85/433/EEC, ki predpisujejo opravljanje zasebne prakse farmacevtov (lekarnarjev).

Republika Slovenija še dodatno pojasnjuje, da mora lekarnar, ki vodi lekarno v državni ali zasebni lasti, poleg splošnih pogojev za samostojno opravljanje poklica izpolnjevati tudi pogoj, da mu ni s pravno močno sodbo sodišča prepovedano opravljanje poklica oziroma lekarniške dejavnosti. Lekarnar, ki za več kot tri leta prekine delo v lekarniški dejavnosti, pa želi prevzeti vodenje lekarne (tudi lastniške), mora pred tem opraviti preizkus znanja po predpisih lekarniške zbornice.

Na področju **veterinarstva** direktivi 78/1026/EEC in 78/1027/EEC predpisujeta upoštevanje minimalnih standardov za uskladitev strokovne usposobljenosti veterinarjev. Slovenska zakonodaja je usklajena z določili direktive 78/1026/EEC, potrebna pa je še dodatna uskladitev z 2. čl. direktive 78/1027/EEC glede zahtev v zvezi z državljanstvom. Slovenska zakonodaja je usklajena tudi z določili

direktive 78/1028/EEC, ki govori o nalogah, članih in delovanju posvetovalnega odbora in o veterinarskem izobraževanju.

Proces usklajevanja s pravnim redom Evropske Unije

Republika Slovenija bo v celoti prevzela pravni red Evropske unije na področju Medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij, s sprejemom in uveljavitvijo naslednjih zakonov in podzakonskega akta:

Na področju **splošnih direktiv**, bosta sprejeta nov Zakon o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij in nov Zakon o postopku za pridobitev poklicnih kvalifikacij v certifikatnem sistemu.

Zakon o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij bo urejal postopek in določil institucijo pristojno za priznavanje poklicnih kvalifikacij. Sprejet bo najkasneje do 31.12.2001 ter uveljavljen z dnem dejanskega pristopa k Evropski uniji. Zakon o postopku za pridobitev poklicnih kvalifikacij v certifikatnem sistemu bo urejal postopke ocenjevanja in določil pristojne organe za ocenjevanje in formalno priznavanje certifikatov. Sprejet bo najkasneje do 31.12.2000 in uveljavljen do 31.12.2001.

Na področju **odvetništva**, bo Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu, določil katera pravila profesionalnega ravnanja veljajo v primeru opravljanja storitve zastopanja in katera v primeru opravljanja ostalih storitev tujega odvetnika v naši državi. Ta zakon bo uredil položaj, ko tuj odvetnik opravlja poklic pod strokovnim nazivom iz svoje matične države. Pravica do opravljanja odvetniškega poklica v Republiki Sloveniji za državljane drugih držav bo vezana na izpolnjevanje pogojev za opravljanje poklica odvetnika v državi, iz katere prihajajo oziroma v kateri so registrirani, in ne na izpolnjevanje pogojev po pravu države, katere državljani so. Sprejet bo do 31.12.2000 in uveljavljen z dnem pristopa k Evropski uniji.

Na področju **zdravstva** bo Zakon o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij na področju zdravstvene dejavnosti, uredil vse potrebne pogoje za priznavanje poklicne kvalifikacije za vsak poklic posebej, torej za poklice, ki jih zajemajo sektorske direktive, kot tudi za vse druge poklice v zdravstveni dejavnosti, ki sicer sodijo v okvir splošnih direktiv. Zakon bo urejal tudi postopek in določil pristojno institucijo za priznavanje poklicnih kvalifikacij na področju zdravstvene dejavnosti. Sprejet bo do 31.12.2001 in uveljavljen z dnem pristopa k Evropski uniji.

Na področju **veterinarstva** bo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o veterinarstvu, odpravil določilo, da veterinarsko dejavnost pod predpisanimi pogoji lahko opravljajo le državljani Republike Slovenije. Sprejet bo do 30.6.2001 in uveljavljen z dnem dejanskega vstopa v Evropsko unijo. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izdaji, podaljšanju in odvzemu osebnega

dovoljenja za opravljanje dela v zasebni veterinarski dejavnosti, bo prav tako izenačil državljane držav članic Evropske unije z državljani Republike Slovenije. Sprejet bo do 30.6.2001 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa k Evropski uniji.

Ker slovenska zakonodaja ni v celoti usklajena s pravnim redom evropske unije je Republika Slovenija pridobila finančno pomoč Komisije Evropske unije v okviru slovenskega nacionalnega programa Phare za leto 1997, za izvedbo programa Phare MOCCA (Modernisation of Curricula, Certification and Assessment in Vocational Education and Training for Young and Adults in Slovenia) - Posodabljanje izobraževalnih programov, razvoj certifikatnega sistema in preverjanje kakovosti v poklicnem izobraževanju za mladino in odrasle v višini dva milijona Euro.

Glavna cilja programa Phare MOCCA sta :

- okrepiti inovativnost in kakovost procesa posodabljanja poklicnega izobraževanja in usposabljanja za mlade in odrasle in
- pomagati pri oblikovanju in uresničevanju ukrepov predpristopne pomoči na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja z razvojem certifikatnega sistema

39

Institucionalni okvir za implementacijo zakonodaje

Večina institucij na področju Medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij v Republiki Sloveniji že obstaja in deluje. Te so Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za šolstvo, Ministrstvo za zdravstvo, Ministrstvo za okolje in prostor, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Andragoški center Republike Slovenije ter področne zbornice.

Republika Slovenija bo najkasneje do 30.6.2001 ustanovila posebno institucijo za medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij in Inšpektorat za poklicne kvalifikacije.

Posebna institucija za medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij bo pooblaščenca za sprejem prošenj in sprejemanje odločitev predvidenih v splošnih direktivah. Z njeno ustanovitvijo bo zagotovljena enotnost izvajanja slovenske področne zakonodaje in direktiv za vse poklice, ki jih to zadeva. Predstavniki te institucije bo član koordinacijske skupine, ki je ustanovljena v okviru komisije na podlagi 2. odstavka 9. člena direktive 89/48/EEC.

Inšpektorat za poklicne kvalifikacije bo nadziral delo organov, ki ugotavljajo in priznavajo poklicne kvalifikacije in ukrepal v primeru ugotovljenih nepravilnosti.

Republika Slovenija bo za potrebe medsebojnega priznavanja poklicnih kvalifikacij kadrovsko okrepila Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za zdravstvo in Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje.

2. PROST PRETOK DELAVCEV

Sedanja zakonska ureditev v Republiki Sloveniji

Pravni red Republike Slovenije na področju prostega pretoka delavcev je delno usklajen s pravnim redom Evropske unije ki zajema uredbe 1612/68/EEC, 2434/92/EEC, 1251/70/EEC, direktive 68/360/EEC, 72/194/EEC, 62/302/EEC in odločbo 93/569/EC.

Vsebina uredb 1612/68/EEC in 2434/92/EEC o svobodnem gibanju delavcev znotraj skupnosti in uredbe 1251/70/EEC o pravici delavcev, da ostanejo na ozemlju države članice, po tem, ko so bili tam zaposleni, je v pravnem redu Republike Slovenije urejena z naslednjimi zakoni:

Zakon o tujcih, ki je pričel veljati 14.8.1999 ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji. V prehodnih določbah zakon že vsebuje posebne določbe za državljane držav članic Evropske unije. Ti bodo z dnem dejanskega vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo izenačeni z državljani Republike Slovenije. Z novim Zakonom o tujcih so tudi odpravljene ovire za združevanje družin delavcev iz držav članic Evropske unije.

Veljavni Zakon o zaposlovanju tujcev, ki ureja pogoje glede dostopa do zaposlitve oziroma dela tujcev, nima posebnih določb glede zaposlovanja in dela državljanov držav članic Evropske unije, vendar omogoča neposredno uveljavitev pravnega reda Evropske unije, ker vsebuje določbo, ki v primeru sklenjene meddržavne pogodbe omogoča zaposlovanje in delo tujcev na način, ki je lahko drugačen kot je z zakonom določeno. Tako se na podlagi 38. člena Evropskega sporazuma, že zagotavlja pravica do dostopa na trg dela in zaposlitve brez delovnega dovoljenja zakoncem in otrokom oseb državljanov držav članic Evropske unije, ki zakonito delajo in bivajo v Republiki. Do pristopa k Evropski uniji pa se osebe, ki niso opredeljene v Evropskem sporazumu še naprej štejejo za tujce, torej se lahko zaposlijo le na podlagi delovnega dovoljenja v skladu z zakonom.

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti ureja posredovanje zaposlitev, posredovanje dela, ukrepe za pospeševanje zaposlovanja, ukrepe aktivne politike zaposlovanja in štipendiranje. Zakon ureja ustanovitev in delovanje Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki izvaja vse zgoraj navedene naloge in je nacionalna služba za zaposlovanje, s pomočjo katere se bo zagotavljal prost dostop do delovnih mest. V zavodu obstaja že utečen računalniško podprt informacijski sistem za posredovanje informacij o prostih delovnih mestih in iskalcih zaposlitve, poleg tega pa ima Zavod že iz preteklosti številne mednarodne izkušnje, tako da bo Republika Slovenija brez problemov pristopila k omrežju EURES in izpolnila zahteve odločbe 93/569/EC. V zakonu

ni določb, ki bi omogočale enako obravnavo državljanov držav članic Evropske unije.

Zakon o delovnih razmerjih zagotavlja enako obravnavo državljanov držav članic Evropske unije z državljani Republike Slovenije glede delovnih razmerij (predvsem glede plačila in odpovednega roka v primeru prenehanja dela). V zakonodaji, ki ureja pravice delavcev v delovnem razmerju, ni diskriminatornih norm, ki bi razlikovale tujce od državljanov Republike Slovenije

Pravica do pridobitve socialnega in neprofitnega stanovanja, ki se daje v najem ter pravica do ugodnega posojila Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, je v Stanovanjskem zakonu vezana na državljana Republike Slovenije in ni v skladu z zahtevami pravnega reda Evropske unije glede enake obravnave.

Zakon o socialnem varstvu prav tako veže pridobitev socialno varstvenih pravic na državljanstvo Republike Slovenije in ni v skladu z zahtevami pravnega reda Evropske unije glede enake obravnave

Zakon o osnovnih šolah, Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, Zakon o gimnazijah in Zakon o visokem šolstvu, zagotavljajo pogoje za enakopravno obravnavo tujcev s slovenskimi državljani. Pravni red Republike Slovenije ne vsebuje ovir, ki bi otrokom državljanov države članice Evropske unije, ki je zaposlen ali je bil zaposlen v drugi državi članici, onemogočale izobraževanje v Republiki Sloveniji.

Direktiva 62/302/EEC je vsebinsko vključena v uredbi 68/1612/EEC o prostem zaposlovanju strokovnjakov na področju jedrske energije.

Direktiva 68/360/EEC o odpravi omejitev gibanja in prebivanja v Skupnosti za delavce držav članic in za njihove družine in direktiva 72/194/EEC o pravici delavcev, da ostanejo na ozemlju države članice po tem, ko so bili v tej državi zaposleni, upoštevajoč direktivo 64/221/EEC o usklajevanju posebnih ukrepov, ki zadevajo gibanje in prebivanje tujih državljanov utemeljenih z javno politiko, javno varnostjo ali zdravjem prebivalstva, sta zajeti v poglavju državljanskih pravic.

Z dnem dejanskega vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo bodo navedene uredbe Evropske unije, ki se nanašajo na pravico do prostega pretoka delavcev, neposredno uporabljale v pravnem redu Republike Slovenije. Republika Slovenija pa bo s sprejetjem zakonov, navedenih v naslednjem poglavju, zagotovila tudi vse potrebne instrumente za izvajanje predpisov Evropskih skupnosti.

Proces usklajevanja s pravnim redom Evropske unije

Z novim Zakonom o zaposlovanju in delu tujcev se bodo spremenili pogoji vključevanja na trg dela v Republiki Sloveniji, pri čemer bodo upoštevana načela, ki jih Evropska unija upošteva za urejanje razmerij do delavcev iz tretjih držav, in načela, ki omogočajo prost pretok delavcev med članicami Evropske unije. Sprejet bo najkasneje do 30.06.2000 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa k Evropski uniji.

Spremembe in dopolnitve Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, bodo zagotovile državljanom Evropske unije prost dostop do trga dela in enako obravnavo z domačimi brezposelnimi osebami, vključno s pravico do usposabljanja, poklicnega šolanja in prekvalifikacije v primeru prenehanja dela pod enakimi pogoji, kot veljajo za domače delavce. Sprejete bodo najkasneje do 31.12.2001 in uveljavljene z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

S spremembami in dopolnitvami stanovanjskega zakona bodo izenačene pravice delavcev državljanov Evropske unije glede pridobitve stanovanja s tistimi, ki jih imajo državljani Republike Slovenije. Spremembe in dopolnitve bodo sprejete bodo najkasneje do 31.12.2001 in uveljavljene z dnem dejanskega pristopa k Evropski uniji.

S spremembami in dopolnitvami Zakona o socialnem varstvu bo uveden inštitut minimalnega dohodka ter zagotovljena enaka obravnavo delavcev državljanov Evropske unije glede pridobitve socialno varstvenih pravic z državljani Republike Slovenije. Spremembe in dopolnitve bodo sprejete najkasneje do 31.12.2001 in uveljavljene z dnem dejanskega pristopa k Evropski uniji.

Tako bo pravni red Republike Slovenije v celoti usklajen s pravnim redom Evropske unije na področju prostega pretoka delavcev.

Institucionalni okvir za implementacijo usklajene zakonodaje

Vse potrebne institucije za izvajanje usklajene zakonodaje na področju Prost pretok delavcev v Republiki Sloveniji že obstajajo, vendar bo Republika Slovenija za potrebe izvajanja na področju Prost pretok delavcev kadrovske okrepila Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

3. DRŽAVLJANSKE PRAVICE

Sedanja zakonska ureditev v Republiki Sloveniji

Pravni red Republike Slovenije na področju državljanskih pravic, ki zajema pravico do prebivanja in volilno pravico, je delno usklajen s pravnim redom Evropske unije

Pravni red Republike Slovenije na podpodročju **Pravica do prebivanja** je delno usklajen s pravnim redom Evropske unije (Direktive: 90/364/EEC, 90/365/EEC, 93/96/EEC, 73/148/EEC, 64/221/EEC, 68/360/EEC in 72/194/EEC).

Novi Zakon o tujcih, ki je pričel veljati 14.8.1999, v XIV. poglavju med prehodnimi in končnimi določbami vsebuje posebne določbe za državljane držav članic Evropske unije. V 100. členu Zakona o tujcih je določeno, da z dnem vstopa Republike Slovenije kot polnopravne članice v Evropsko unijo, določbe tega zakona prenehajo veljati za državljane držav članic Evropske unije, razen če so za njih ugodnejše. Republika Slovenija prične s tem dnem v celoti izvajati vse predpise Evropske unije glede prostega gibanja, vstopa in prebivanja državljanov držav članic Evropske unije v Republiki Sloveniji in jim zagotavlja pravico prostega vstopa in prebivanja v Republiki Sloveniji. Zakon o tujcih, ki je vključil večino zahtev pravnega reda Evropske Unije na področju migracij, določa pogoj zadostnih sredstev za preživljanje in zdravstveno zavarovanje za pridobitev dovoljenja za prebivanje družinskih članov, študentov, zaposlenih in drugih, ki so usklajeni s pogoji iz navedenih direktiv. Razlogi za zavrnitev dovoljenja ali izgon, ki so določeni v 100.čl. Zakona o tujcih so, v kolikor oseba oseba predstavlja dejansko nevarnost za javni red in mir ali varnost države, ali če predstavlja finančno breme za državo, kar je v skladu z direktivo 64/221EEC. Zakon o splošnem upravnem postopku je usklajen s postopkom, ki ga predvideva direktiva 64/221EEC.

Za popolno uskladitev 100. člena Zakona o tujcih mora biti v skladu z določili zakona v roku enega leta po njegovi uveljavitvi, izdan še podzakonski akt, ki se bo začel izvajati z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

Pravni red Republike Slovenije na podpodročju **Volilna pravica** ni usklajen s pravnim redom Evropske unije. Direktiva 93/109/EC določa podrobno ureditev za uresničevanje pravice voliti in kandidirati na volitvah v Evropski parlament za državljane Evropske unije, ki bivajo v državi članici, niso pa njeni državljani, direktiva 94/80/EC pa podrobno ureditev za uresničevanje pravice voliti in kandidirati na občinskih volitvah za državljane Evropske unije, ki bivajo v državi članici, niso pa njeni državljani.

Proces usklajevanja s pravnim redom EU

Vlada Republike Slovenije bo na podpodročju Pravica do prebivanja v skladu s 100. in 101. členom Zakona o tujcih, v enem letu po uveljavitvi tega zakona (torej najkasneje do 14.8.2000) izdala uredbo, ki bo podrobneje določala načine in pogoje za izdajo dovoljenj za prebivanje državljanov držav članic Evropske unije. Uredba bo določila tudi obliko in vsebino novega dokumenta

“Dovoljenje za stalno prebivanje državljanov držav članic” ki bo usklajen z zahtevami iz direktiv. S sprejemom uredbe bo Republika Slovenija v celoti pripravljena za izvajanje zahtev vseh direktiv, izvajati pa jo bo pričela z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

Republika Slovenija bo na področju Volilna pravica sprejela nov Zakon o volitvah v Evropski parlament, ki bo urejal pravico državljanov držav članic Evropske unije, da volijo in kandidirajo v Evropski parlament. Zakon bo sprejet najkasneje do 31.3.2002 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

Republika Slovenija bo pravico državljanov držav članic Evropske unije, da volijo in kandidirajo na občinskih volitvah v Republiki Sloveniji, uveljavila s sprejemom novih predpisov s področja volilnega prava.

- Zakon o političnih strankah bo sprejet najkasneje do 31.3.2001 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.
- Zakon o volilni kampanji bo sprejet najkasneje do 31.3.2001 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.
- Zakon o evidenci volilne pravice bo sprejet najkasneje do 31.3.2001 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.
- Zakon o volitvah v lokalne skupnosti bo sprejet najkasneje do 31.12.2001 in uveljavljen z dnem dejanskega pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

Institucionalni okvir za implementacijo usklajene zakonodaje

Vse potrebne institucije za izvajanje pravnega reda Evropske unije na področju Državlanske pravice v Republiki Sloveniji že obstajajo.

O pravici do prebivanja odloča Ministrstvo za notranje zadeve in/ali na podlagi teritorialne organizacije uprave v Republiki Sloveniji, upravne enote.

Volitve opravljajo Republiška volilna komisija, občinske volilne komisije in druge volilne komisije, odvisno na kateri ravni se opravljajo volitve. Ministrstvo za notranje zadeve nudi volilnim postopkom tehnično podporo ter nadzira izvajanje volilnih predpisov. Sodišča odločajo o kršitvah volilne pravice.

4. KOORDINACIJA SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI

Sedanja zakonska ureditev v Republiki Sloveniji

Pravni red Republike Slovenije na področju socialne varnosti oziroma socialnega zavarovanja že omogoča uporabo načel koordinacije sistemov socialne varnosti.

Sistem socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji

urejajo trije sistemski zakoni: Zakon o pokojninskem in invalidskem, Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Sistem dajatev za družino, ki vključuje tudi nadomestilo za čas odsotnosti z dela zaradi materinstva in nege in varstva otroka je urejen v Zakonu o družinskih prejemkih. Vsi zakoni urejajo krog upravičencev, pri čemer je pri določenih pravicah upravičenost do dajatev še pogojena z državljanstvom Republike Slovenije, vrste pravic in izvajalske institucije in zagotavljajo uveljavljanje pravic na podlagi nacionalne zakonodaje oziroma sklenjenih mednarodnih pogodb.

Na področju koordinacije sistemov socialne varnosti ima Republika Slovenija že dolgotrajno tradicijo, saj se že preko 40 let izvajajo dvostranski sporazumi o socialni varnosti, ki so sklenjeni z večino držav članic Evropske unije (Avstrija, Belgija, Danska, Francija, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Švedska, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) in nekaterimi drugimi državami vzhodne in srednje Evrope. V okviru nasledstva je po osamosvojitvi Republika Slovenija prevzela v svoj pravni red vse dvostranske sporazume, ki jih je sklenila nekdanja Jugoslavija. Na tej podlagi so v veljavi sporazumi z Belgijo, Dansko, Francijo, Italijo, Luksemburgom, Nemčijo, Nizozemsko, Švedsko in Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske. Z Avstrijo in Švico sta že v veljavi nova sporazuma, medtem ko sta nova sporazuma z Nemčijo in Italijo že ratificirana, vendar še ne veljata. V postopku sklepanja so novi sporazumi z Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske, Nizozemsko in Francijo. Republika Slovenija še nima sklenjenih sporazumov s Finsko, Grčijo, Irsko, Portugalsko in Španijo.

Določbe teh sporazumov v okviru njihove stvarne in osebne veljavnosti upoštevajo temeljna načela iz uredbe 1408/71/EEC, o uporabi programov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Evropski uniji (s spremembami in dopolnitvami), uredbe 1223/98/EC in uredbe 1606/98/EC, glede veljavnosti zakonodaje, enakega obravnavanja, seštevanja zavarovalnih dob in transferja dajatev. Administrativni sporazumi in drugi dogovori za izvajanje navedenih sporazumov so vsebinsko primerljivi z uredbo 574/72/EEC za določitev postopkov za izvajanje 71/1408/EEC (s spremembami in dopolnitvami) in odločitvami Upravnih komisij Evropskih skupnosti za socialno varnost delavcev migrantov, ki se nanašajo na izvedbo in tolmačenje določb navedenih uredb.

Direktiva 98/49/EC, o zaščiti pravic do dodatnih pokojnin zaposlenih in samozaposlenih oseb, ki se gibljejo v Evropski uniji, ureja pravice zavarovancev v prostovoljnih zavarovalnih sistemih, ki jih ne pokriva uredba 71/1408/EEC. V Republiki Sloveniji takih sistemov dodatnega

pokojninskega zavarovanja ni v veljavni zakonodaji.

Proces usklajevanja s pravnim redom Evropske unije

Republika Slovenija bo z dnem polnopravnega članstva oz. z dnem uveljavitve navedenih uredb in celotnega pravnega reda Evropske unije na področju Koordinacije sistemov socialne varnosti v skladu z načelom enake obravnave za državljane Evropske unije uveljavila spremembe določb zakonov, ki se nanašajo na pridobitev tistih pravic iz socialnih zavarovanj, ki so v veljavni zakonodaji pogojene z državljanstvom Republike Slovenije. Na ta način se bo zagotovilo izvajanje določb navedenih uredb za državljane držav članic Evropske unije.

Na področjih, ki jih urejajo Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, veljavna zakonodaja omogoča izvajanje navedenih uredb, medtem, ko bo Zakon o starševstvu in družinskih prejemkih v celoti usklajen z načelom enake obravnave najkasneje do 31.12.2000 in uveljavljen 31.12.2001.

Novi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki bo sprejet najkasneje do 31.12.1999 in uveljavljen 1.1.2000, bo urejal sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja. S tem bodo zahteve direktive 98/49/EC o varstvu pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja za zaposlene in samozaposlene osebe znotraj območja Evropske unije, prenesene v pravni red Republike Slovenije.

Institucionalni okvir za implementacijo usklajene zakonodaje

Za področje Koordinacija sistemov socialne varnosti v Republiki Sloveniji ustrezne institucije že obstajajo: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za zdravstvo, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki jih bo Republika Slovenija za potrebe izvajanja sistemov socialne varnosti kadrovsko okrepila in ustrezno usposobila.

V okviru Phare Consensus programa ZZ-9710-0027-01 "Izvajanje evropske koordinacijske zakonodaje s področja socialne varnosti", ki se bo zaključil konec oktobra, je pripravljen nacionalni akcijski program, ki za obdobje naslednjih treh let natančneje opredeljuje naloge za pripravo izvajanje koordinacijskih pravil: detaširanje zaposlenih in samozaposlenih, okrepitev koordinacije za izvajanje pravnega reda Evropske unije na nacionalni ravni, zbiranje in obdelava potrebnih podatkov za izvajanje evropske koordinacijske zakonodaje, obveščanje širše javnosti o tej zakonodaji, izračunavanje in povračila stroškov zdravstvenih storitev, izvoz dajatev, izobraževanje

zaposlenih v pristojnih državnih in upravnih ustanovah, prost pretok oseb na obmejnih območjih, priprava študijskih gradiv in usposabljanje vodilnih strokovnjakov za prenos znanja.

Izpeljavo tega programa pogojuje nadaljnja tehnična podpora, deloma vsebovano v predlogu projekta v okviru programa Consensus III.

Priloga I
ČASOVNI RAZPORED SPREJEMANJA
TER IMPLEMENTACIJE PREDPISOV IN PROGRAMOV

44 1. MEDSEBOJNO PRIZNAVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

Naslov slovenskega predpisa	EU reference	Datum sprejetja	Datum uveljavitve
Zakon o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij	389L0048 392L0051	31.12.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o postopku za pridobitev poklicnih kvalifikacij v certifikatnem sistemu	392L0051	31.12.2000	31.12.2001
Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvetništvu	398L0005 377L0249	31.12.2000	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij na področju zdravstvene dejavnosti	377L0452 377L0453 378L0686 378L0687 380L0154 380L0155 380L1273 381L1057 385L0432 385L0433 389L0595 389L0594 393L0016	31.12.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o tujcih - določilo 100.čl.	389L0048 392L0051	08.07.1999	14.8.1999 z dnem dejanskega pristopa k EU
Uredba izdana na podlagi 100.čl. Zakona o tujcih	389L0048 392L0051	14.8.2000	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o veterinarstvu - določbe, ki se bodo nanašale na prost pretok oseb	378L1026 378L1027 378L1028	30.6.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU
Spremembe in dopolnitve Pravilnika o izdaji, podaljšanju in odvzemu osebnega dovoljenja za opravljanje dela v zasebni veterinarski dejavnosti - določbe, ki se bodo nanašale na prost pretok oseb	378L1026 378L1027	30.6.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU

2. PROST PRETOK DELAVCEV

Naslov slovenskega predpisa	EU reference	Datum sprejetja (najkasneje do)	Datum uveljavitve
Zakon o tujcih	368R1612 392R2434 370R1251 362L0302 368L0360 372L0194	08.07.1999	14.8.1999
- določba 100.čl			z dnem dejanskega pristopa k EU
Uredba izdana na podlagi 100.čl. Zakona o tujcih	368R1612 392R2434 370R1251 362L0302 368L0360 372L0194	14.8.2000	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o zaposlovanju in delu tujcev	368R1612 392R2434 362R0302	30.06.2000	
Podzakonski akti sprejeti na podlagi Zakona o zaposlovanju in delu tujcev	368R1612 392R2434 362L0302	31.12.2000	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti	368R1612 392R2434 362L0302	31.12.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu	368R1612 392R2434	31.12.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU
Zakon o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona	368R1612 392R2434	31.12.2001	z dnem dejanskega pristopa k EU

45

3. DRŽAVLJANSKE PRAVICE

Naslov slovenskega predpisa	EU reference	Datum sprejetja	Datum uveljavitve
Zakon o tujcih	390L0364 390L0365 364L0221 393L0096 373L0148 368L0360 372L0194	08.07.1999	14.8.1999
- določba 100.čl.			z dnem dejanskega vstopa v EU
Uredba izdana na podlagi 100.čl. Zakona o tujcih	390L0364 390L0365 364L0221 393L0096 373L0148 368L0360 372L0194	14.8.2000	z dnem dejanskega vstopa v EU

Tabela se nadaljuje na naslednji strani

Nadaljevanje tabele s prejšnje strani

Zakon o volitvah v Evropski parlament	393L0109	31.03.2002	z dnem dejanskega vstopa v EU
Zakon o evidenci volilne pravice	393L0109 394L0080	31.03.2001	
- določbe, ki se bodo nanašale na prost pretok oseb			z dnem dejanskega vstopa v EU
Zakon o volilni kampanji	393L0109 394L0080	31.03.2001	
- določbe, ki se bodo nanašale na prost pretok oseb			z dnem dejanskega vstopa v EU
Zakon o volitvah v lokalne skupnosti	394L0080	31.12.2001	
- določbe, ki se bodo nanašale na prost pretok oseb			z dnem dejanskega vstopa v EU
Zakon o političnih strankah	393L0109 394L0080	31.03.2001	
- določbe, ki se bodo nanašale na prost pretok oseb			z dnem dejanskega vstopa v EU

46

4. KOORDINACIJA SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI

Naslov slovenskega predpisa	EU reference	Datum sprejema	Datum uveljavitve
Zakon o starševstvu in družinskih prejemkih	371R1408 372R0574 398R1223 398R1606	31.12.2000	31.12.2001
Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju	371R1408 372R0574 398R1223 398R1606	31.12.1999	01.01.2000

Priloga II

SEZNAM SLOVENSKE ZAKONODAJE, KI UREJA PODROČJA PROSTEGA PRETOKA OSEB

1. MEDSEBOJNO PRIZNAVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

47

1.1 PODROČJE SPLOŠNIH DIREKTIV (89/48/EEC IN 92/51/EEC)

- Zakon o nostrifikaciji v tujini pridobljenih spričeval (Uradni list Socialistične Republike Slovenije 42/72)
- Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list Republike Slovenije 47/98)
- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list Republike Slovenije 67/93, 13/94, 39/95, 18/98 in 35/98)
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list Republike Slovenije 12/96 in 23/96)
- Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list Republike Slovenije 12/96)
- Zakon o tujcih (Uradni list Republike Slovenije 61/99)

1.2 DIREKTIVE S PODROČJA ODVETNIŠTVA (77/249/EEC IN 98/5/EEC)

- Zakon o odvetništvu (Uradni list Republike Slovenije 18/93, 24/96)
- Statut odvetniške zbornice Slovenije (Uradni list Republike Slovenije 15/94, 10/95 in 55/96)

1.3 DIREKTIVE S PODROČJA PROSTORSKO NAČRTOVANJE IN PROJEKTIRANJE (85/384/EEC)

- Zakon o graditvi objektov (Uradni list Socialistične Republike Slovenije 34/84, 29/86 in 59/96)
- Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list Socialistične Republike Slovenije 18/84, 37/85, 29/86, 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97)
- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list Republike Slovenije 67/93, 13/94, 39/95, 18/98 in 35/98)
- Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list Republike Slovenije 47/98)

1.4 DIREKTIVE S PODROČJA VETERINE (78/1026/EEC, 78/1027/EEC)

- Zakon o veterinarstvu (Uradni list Republike Slovenije 82/94, 21/95 in 16/96)
- Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list Republike Slovenije 47/98)
- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list Republike Slovenije 67/93, 13/94, 39/95, 18/98 in 35/98)
- Pravilnik o pripravništvu, strokovnih izpitih in izpopolnjevanju strokovne izobrazbe s preizkusom usposobljenosti za delavce v veterinarski službi (Uradni list Republike Slovenije 1/98)
- Statut veterinarske zbornice Slovenije (Uradni list Republike Slovenije 26/97)
- Pravilnik o izdaji, podaljšanju in odvzemu osebnega dovoljenja za opravljanje dela v zasebni veterinarski dejavnosti (osebna licenca) (Uradni list Republike Slovenije 26/97)
- Pravilnik o odnosih v zasebni veterinarski dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 26/97)
- Pravilnik o verifikaciji in preverjanju pogojev za opravljanje zasebne veterinarske dejavnosti ter izdaji dovoljenja za delo zasebne veterinarske organizacije (Uradni list Republike Slovenije 26/97)
- Pravilnik o strokovnem izpopolnjevanju in preizkusu strokovne usposobljenosti v zasebni veterinarski dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 26/97)

- Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati javni veterinarski zavodi in zasebna veterinarska dejavnost in o postopku njihove verifikacije ter preverjanja (Uradni list Republike Slovenije 6/96, 33/96, 3/97 in 5/98)

1.5 DIREKTIVE S PODROČJA ZDRAVSTVA (77/452/EEC, 77/453/EEC, 78/686/EEC, 78/687/EEC, 80/154/EEC, 80/155/EEC, 80/1273/EEC, 81/1057/EEC, 85/432/EEC, 85/433/EEC, 89/595/EEC, 89/594/EEC IN 93/16/EEC)

- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list Republike Slovenije 67/93, 13/94, 39/95, 18/98 in 35/98)
- Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list Republike Slovenije 47/98)
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 9/92, 45/94, 37/95, 8/96)
- Pravilnik o pripravi in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvenih dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 59/92, 59/96, 45/99)
- Pravilnik o pogojih za opravljanje zasebne zdravstvene dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 24/92)
- Pravilnik o izdaji, podaljšanju in odvzemu licence (Uradni list Republike Slovenije 56/94)
- Zakon o lekarniški dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 9/92, 38/99)
- Pravilnik o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije 37/92)
- Pravilnik o vsebini in poteku sekundariata (Uradni list Republike Slovenije 83/97)
- Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list Republike Slovenije 8/98, 44/99)
- Pravilnik o specializaciji delavcev na področju zdravstvenega varstva (Uradni list Socialistične Republike Slovenije 5/78, 16/82)

48

2. PROST PRETOK DELAVCEV

Uredbe : 1612/68/EEC, 2434/92/EEC in 1251/70/EEC

Direktivi : 72/194/EEC in 68/360/EEC sta v poglavju Državlanske pravice

Direktiva : 62/302/EEC

Odločitev : 93/5697EC - EURES

- Zakon o tujcih (Uradni list Republike Slovenije 61/99)
- Zakon o zaposlovanju tujcev (Uradni list Republike Slovenije 33/92)
- Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list Republike Slovenije 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94, 80/97 in 69/98)
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list Republike Slovenije 14/90, 5/91 in 71/93)
- Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list Republike Slovenije 42/93)
- Stanovanjski zakon (Uradni list Republike Slovenije 18/91, 19/91, 9/94, 21/94, 23/96 in 44/96)
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list Republike Slovenije 54/92, 42/94 in 41/99)
- Zakon o ugotavljanju vzajemnosti (Uradni list Republike Slovenije 9/99)
- Zakon o osnovni šoli (Uradni list Republike Slovenije 12/96 in 33/97)
- Zakon o gimnazijah (Uradni list Republike Slovenije 12/96)
- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list Republike Slovenije 67/93)
- Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list Republike Slovenije 12/96)
- Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in o posebnih varnostnih ukrepih pri uporabi jedrske energije (Uradni list SFRJ 62/84)
- Pravilnik o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah, preveritvi znanja in potrdilu o izpolnjenih pogojih oseb, ki opravljajo določena dela v jedrskih objektih (Uradni list SFRJ 86/87)

3. DRŽAVLJANSKE PRAVICE

3.1 PRAVICA DO PREBIVANJA

Direktive : 90/364/EEC, 90/365/EEC, 93/96/EC, 73/148/EEC, 64/221/EEC, 68/360/EEC in 72/194/EEC

- Zakon o tujcih (Uradni list Republike Slovenije 61/99)
- Zakon o potnih listinah državljanov RS (Uradni list Republike Slovenije 1/91, 17/91, 13/93 in 29/95)

-
- Zakon o osebni izkaznici (Uradni list Republike Slovenije 75/79)
  - Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list Republike Slovenije 12/96)
  - Ustavni zakon za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list Republike Slovenije 1/91-I in 45/94)
  - Zakon o upravnem sporu (Uradni list Republike Slovenije 50/97)

3.2 VOLILNA PRAVICA

Direktivi : 93/109/EC in 94/80/EC

- Zakon o evidenci volilne pravice (Uradni list Republike Slovenije 46/92)
- Zakon o političnih strankah (Uradni list Republike Slovenije 62/94, 13/98, 1/99 in 24/99)
- Zakon o volilni kampanji (Uradni list Republike Slovenije 62/94 in 17/97)
- Zakon o volitvah v lokalne skupnosti (Uradni list Republike Slovenije 72/93, 7/94, 33/94, 70/95)
- Zakon o državnem zboru (Uradni list Republike Slovenije 44/92)

4. KOORDINACIJA SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI

Uredbe 1408/71/EEC, 574/72/EEC, 1223/98/EC in 1606/98/EC

49

- Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list Republike Slovenije 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94, 80/97 in 69/98)
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list Republike Slovenije 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98)
- Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list Republike Slovenije 5/96, 34/96 in 3/98)
- Zakon o družinskih prejemkih (Uradni list Republike Slovenije 65/93, 71/94 in 73/95)
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list Republike Slovenije 9/92, 13/93, 9/96, 29/98 in 6/99)

